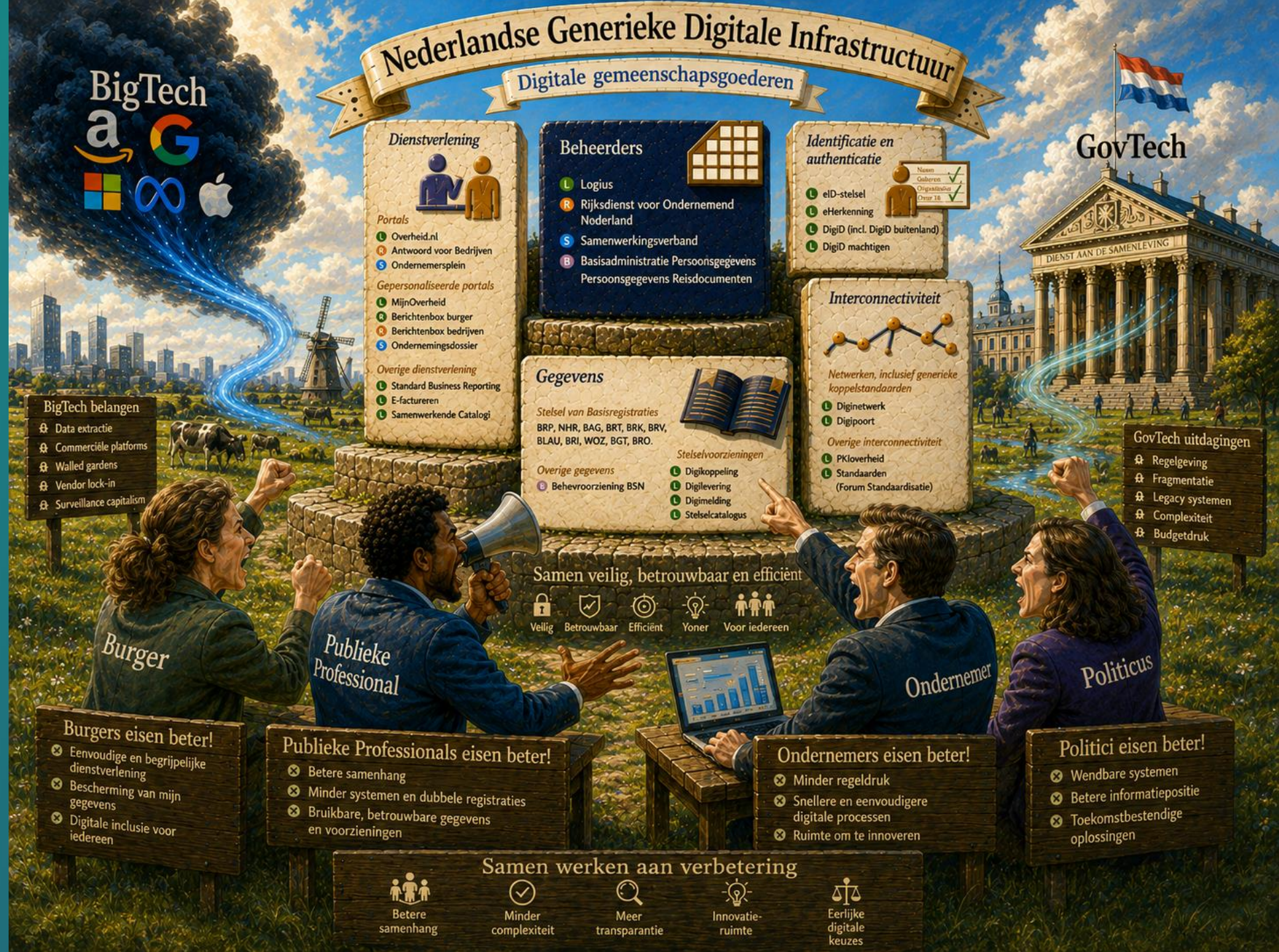

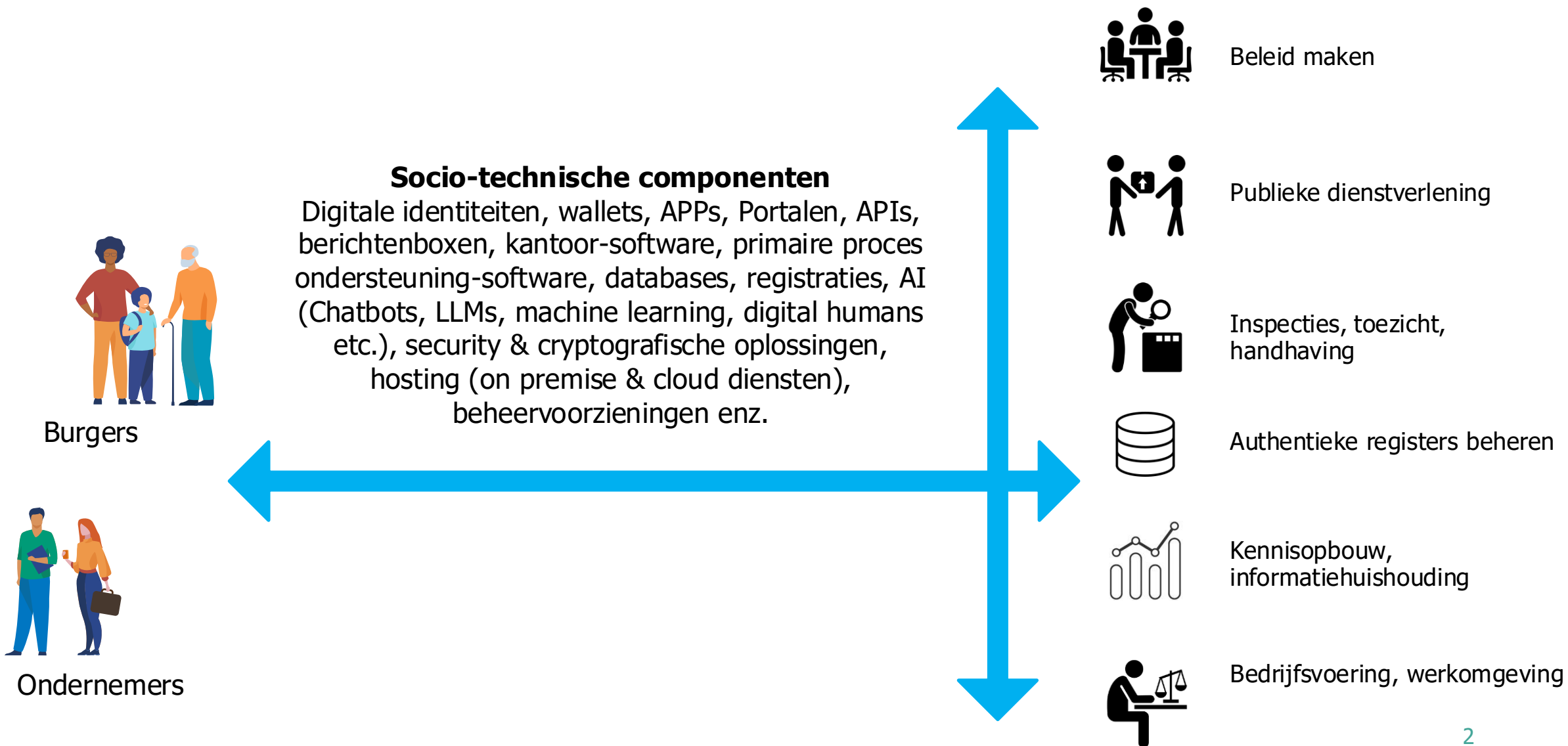
Het ideale GovTech-ecosysteem

Nitesh Bharosa
Wouter Welling

DIGICAMPUS

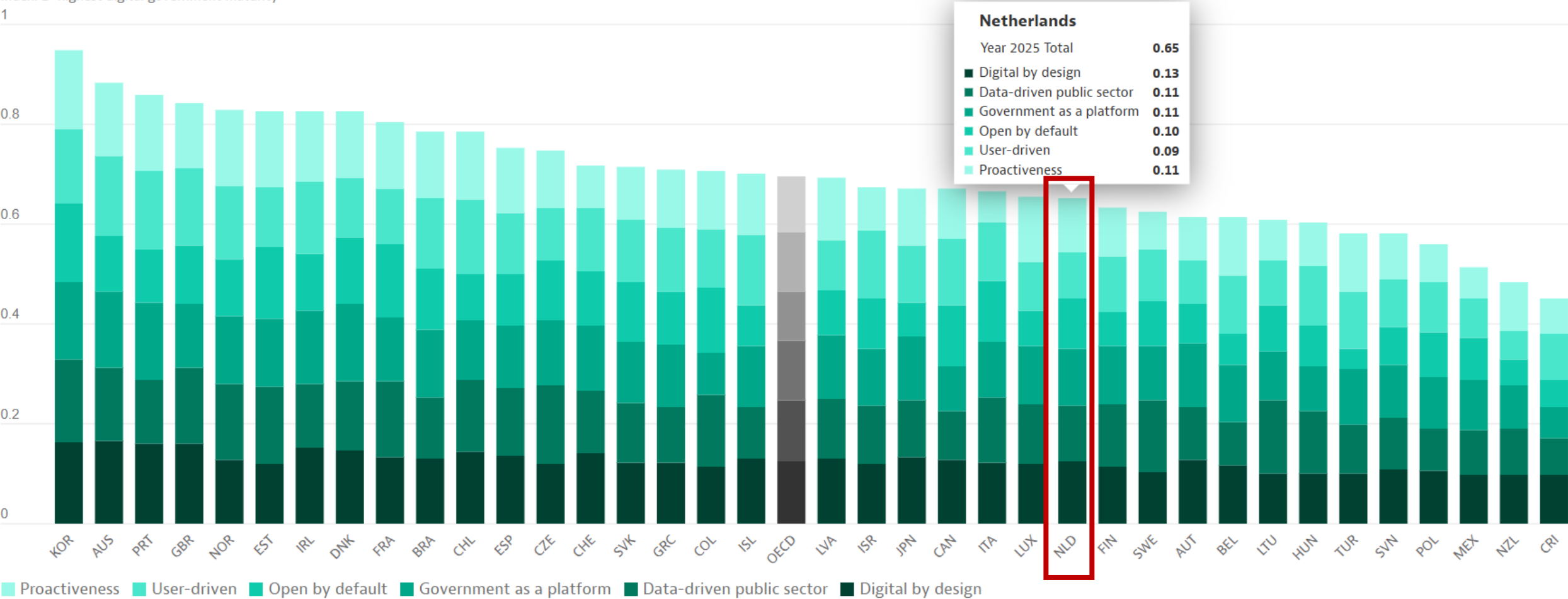
Onze digitale publieke infrastructuur

Vraag: op welke plek staat Nederland op de OECD Digital Government index van 2025?

2025

Index: 1=highest digital government maturity
1

Gedachtenexperiment

- We zijn in 2036.
- Wie ontwikkelt, levert en beheert de meeste componenten van onze digitale publieke infrastructuur?

Scenario 1: Meer 'StateTech'

- Structureel extra aandacht en extra geld.
 - Centrale governance: collectieve regie, modernisering en beheer van gedeelde componenten
- Maximale adoptie van gedeelde componenten binnen alle overheidslagen

Scenario 2: Meer 'BigTech'

- Wel aandacht, maar geen extra geld.
- Versnipperde governance: iedereen bepaald zelf welke componenten ze willen
- De huidige componenten worden vervangen door BigTech: die levert en beheert naast clouddiensten en kantoorautomatisering, ook AI diensten, eIDs, data wallets, workflow systemen, data platformen etc – 'as a service'

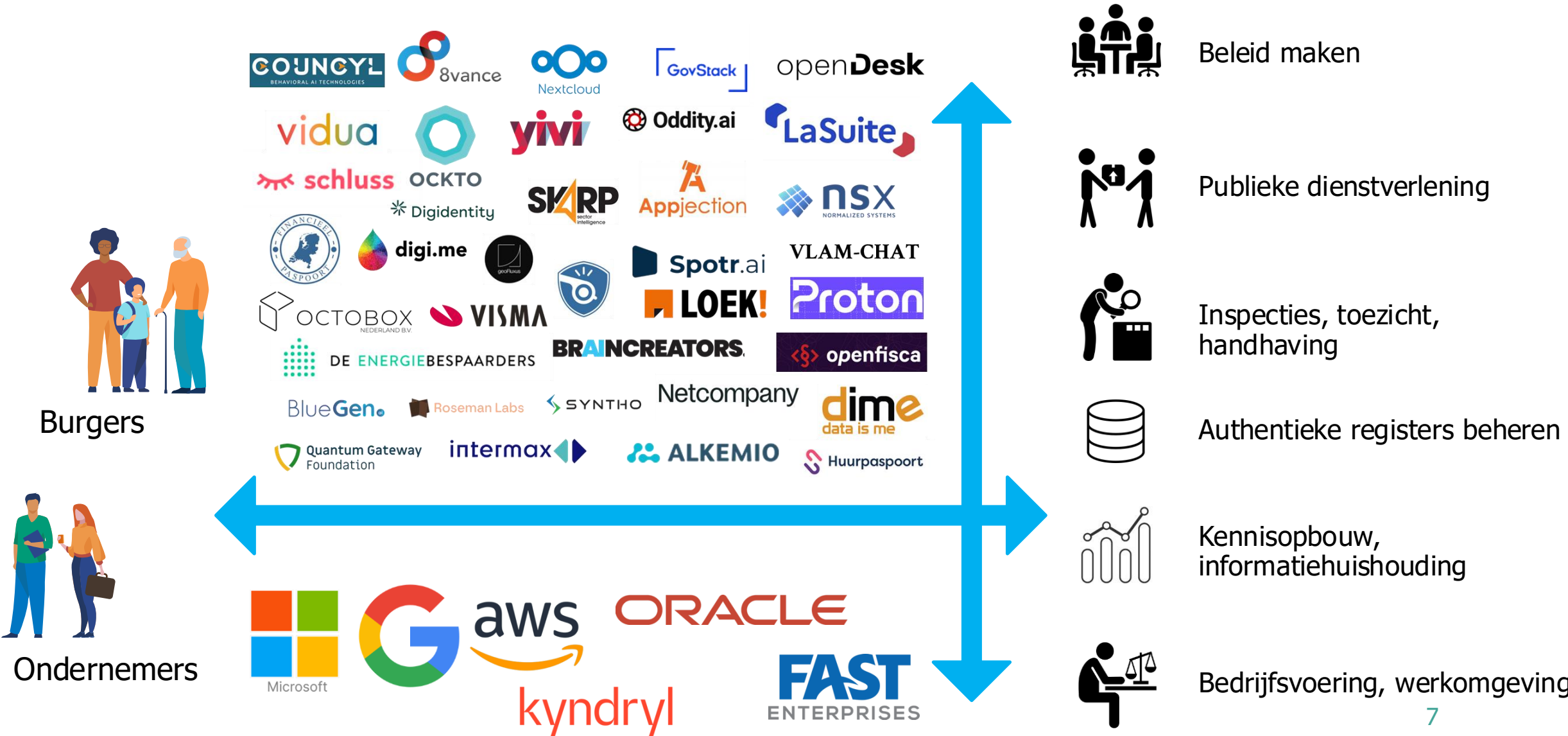
Welk scenario vindt jij waarschijnlijk?
StateTech of BigTech?

Welk scenario vindt jij wenselijker?

GovTech als derde weg?

- Verordening (EU)2024/903: 'Interoperabel Europa', sinds juli 2024 in werking.
- Term 'GovTech' komt 12 keer voor.
- **Definitie:** "GovTech: op technologie gebaseerde **samenwerking** tussen actoren uit de **openbare en particuliere** sector ter ondersteuning van de **digitale transformatie** van de overheidssector".
- "Het ondersteunen van op **GovTech gebaseerde samenwerking**, is een doeltreffend middel **om innovatie en flexibiliteit in de overheidssector** te ondersteunen"

Wie zien steeds meer private onderdelen in de digitale publieke infrastructuur, maar....

Menti meter vragen: scan de QR Code

Of ga naar
menti.com
Code **2306 1203**

OSTROM'S 8 PRINCIPLES FOR MANAGING A COMMONS

(1)

**STRONG GROUP
IDENTITY AND
UNDERSTANDING
OF PURPOSE**

(6)

**FAST AND
FAIR
CONFLICT
RESOLUTION**

(2)

**FAIR
DISTRIBUTION
OF COSTS
AND BENEFITS**

(4)

**MONITORING
AGREED
UPON
BEHAVIORS**

(7)

**AUTHORITY
TO
SELF-GOVERN**

(3)

**FAIR AND
INCLUSIVE
DECISION
MAKING**

(5)

**GRADUATED
SANCTIONS FOR
MISBEHAVIORS**

(8)

**APPROPRIATE
RELATIONS
WITH
OTHER GROUPS**

**ZELFS ALS IEDEREEN
GELIJK HEEFT**

**MOETEN WE
ER NOG SAMEN
UIT ZIEN TE KOMEN**

The logo for Loesje, featuring the word 'Loesje' in a stylized, handwritten script. The 'L' is large and loops around the 'o'. The 'e' and 'j' are connected, and the 'e' has a long horizontal stroke that underlines the entire word.

www.loesje.nl
loesje@loesje.nl

Dank voor uw aandacht!

www.digicampus.tech

Nitesh Bharosa

n.bharosa@tudelft.nl

Wouter Welling

wouter.welling@minbzk.nl

Enkele kenmerken uit de literatuur

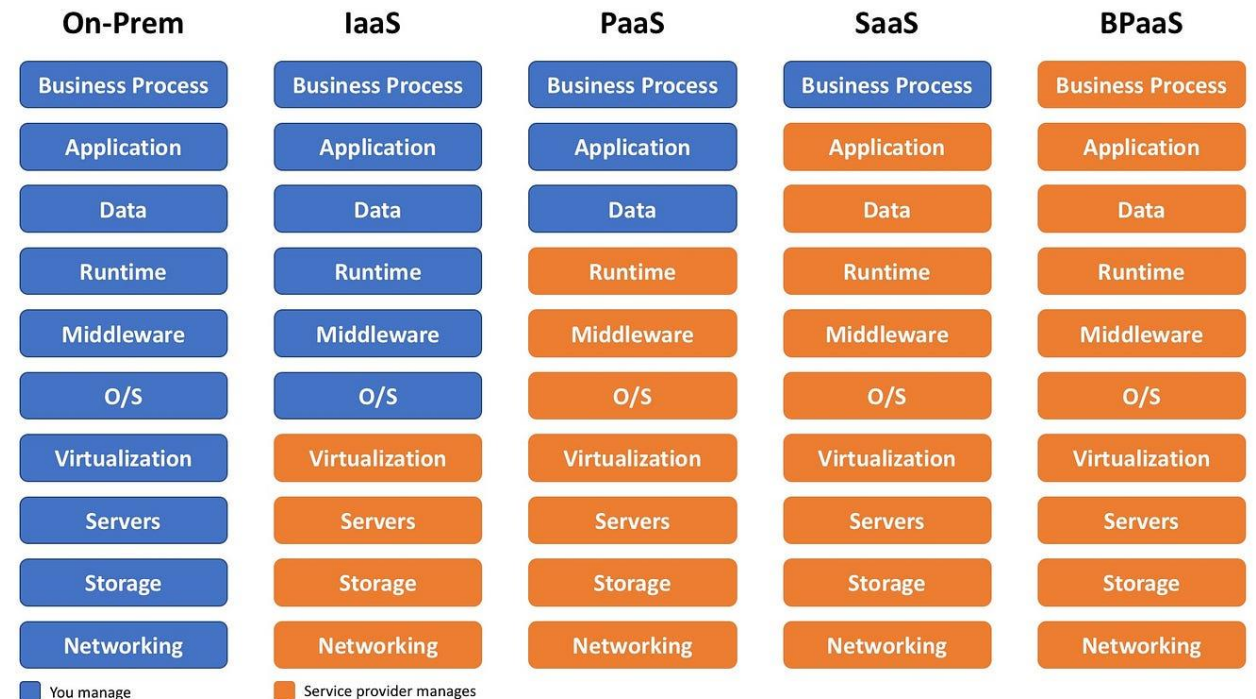
Bron	Kenmerken van het ideale GovTech ecosysteem
UK House of Commons (2026)	Centraal gecoördineerde uitvoering met duidelijke strategie en meetbare doelen, Onafhankelijk en gediversifieerd (Geen "Vendor Lock-in"), Open Source, Hoogwaardige interne digitale expertise, structurele financiering, Privacy- en vertrouwensgedreven (Informatiebeveiliging), focus op datahygiëne, Vrij van verouderde 'Legacy' IT,
Davies (2026)	Transparant en daadwerkelijk gediversifieerd: Een ecosysteem waarin overheden niet alleen kijken naar de directe contractpartijen, maar ook volledig inzicht hebben in de onderliggende cloud- en platforminfrastructuur.
Ifenou (2026)	Tempo-bewust en absorptie-gericht: Een ecosysteem waarin de transformatiesnelheid beheersbaar is, de instroom van nieuwe technologische initiatieven worden afgestemd op de verwerkingscapaciteit van de publieke sector.
Bauer (2026)	Pragmatisch en wendbaar: flexibele inkoop en experimentele samenwerkingen. In dit ideale model fungeren GovTech-startups succesvol als 'bruggenbouwers' tussen rigide overheidsprocessen en moderne IT-methoden. Overheden kunnen externe innovatiecapaciteit tijdelijk "lenen" om hun eigen wendbaarheid en burgergerichtheid te vergroten, zonder vast te lopen in traditionele raamcontracten.
Eaves & Mazzucato (2024)	Publieke waarde-gedreven en markt-vormend: Een ecosysteem rondom Digitale Publieke Infrastructuur (DPI) waarin de overheid de regie pakt en optreedt als actieve vormgever (in plaats van louter consument). Het ideale systeem draait om het "Common Good", bouwt op open standaarden, open-source en interoperabiliteit, en waarborgt digitale soevereiniteit door te voorkomen dat kritieke infrastructuur gemonopoliseerd wordt door BigTech.
Bharosa & Janowski (2024)	Vertrouwensgebaseerd en faciliterend: Een ecosysteem dat de institutionele leegte en het inherente wantrouwen tussen overheid en startups actief overbrugt. Het ideale systeem is rijk aan ondersteunende structuren, zoals "trust frameworks" (vertrouwenskaders), "sandboxes" (veilige testomgevingen), innovatievriendelijk aanbesteden en alternatieve bestuursmodellen (zoals steward-ownership). Hierdoor sluiten het innovatieve aanbod en de behoefte aan publieke waarde naadloos op elkaar aan.

Leestips

- Bauer, L. T. (2026). Buying agility, borrowing capacity: GovTech as EU public administrations bundled pragmatism. In *Proceedings of the 27th Annual International Conference on Digital Government Research (dg.o 2026)*.
- Bharosa, N., & Janowski, T. (2024). The GovTech challenge – GovTech and public value creation. In *Proceedings of the 25th Annual International Conference on Digital Government Research (dg.o 2024)*.
- Davies, N., & Rystrøm, J. (2026). Clouded dependence: Supplier diversity and hidden platform concentration in digital government. In *Proceedings of the 27th Annual International Conference on Digital Government Research (dg.o 2026)*.
- Eaves, D., Mazzucato, M., & Vasconcellos, B. (2024). *Digital public infrastructure and public value: What is 'public' about DPI?* (IIPP Working Paper No. 2024/05). UCL Institute for Innovation and Public Purpose.
- Ifeonu, R. (2026). Transformation velocity: Governing reform pace in digital government. In *Proceedings of the 27th Annual International Conference on Digital Government Research (dg.o 2026)*.

Wat gebeurt er bij GovTech?

- Private partijen ontwerpen, ontwikkelen, leveren en beheren socio-technische oplossingen in de publieke sector, die ook privaat gebruikt kunnen worden (hypotheek, zorg etc.).
- De meeste lagen van de stack worden in GovTech dienstverlening vervuld (BPAAS).
- Er zijn diverse soorten GovTech: voor publieke dienstverlening, toezicht, procesautomatisering, bevordering burgerparticipatie etc.
- Soms directe contact en dienstverlening aan burgers, ondernemers en publieke professionals, vaak zonder aanbesteding.
- Wel sterke nadruk op compliance: AVG, eIDAS enz.

Doe ervaring op met ‘nieuwe’ sturingsinstrumenten

Wet- en regelgeving

Europese kaders
Nationale wetten,
AMVB
Vergunningen
Beleidsregels
Toelatingseisen

Voorlichting en communicatie

Gericht
Ongericht
Deskundigheidsbevordering
Best Practices
Naming & Faming
Benchmarking

Financiële instrumenten

Subsidies
Leningen
Prestatiesturing
Budgetsturing
Prikkel (o.a. eigen bijdrage, accijnzen etc.)

Transparantie instrumenten

Erkenningsregeling
Standaardregeling
Keurmerk
Certificering
Visitaties

Geschillen- beslechting

Arbitrage
Bindend Advies
Mediation
Ombudsman
Tuchtrecht

Draagvlak- creatie

Taskforce/commissie
Sector-overleg
Burgerraadpleging

Co-regulering

Protocol
Standaard
Gedragscode
Intentieverklaring
Convenant
Herenakkoord
Beprijzen

Handhaving

Zacht (prikkel)
Hard (sancties)
Audits
Inspecties

Activiteiten op afstand plaatsen

Aanbesteden
Uitbesteden
Verzelfstandigen (ZBO)
Privatiseren
Golden Share

“Nieuwe” instrumenten

Co-creatie/Multi-helix coalities
Afsprakenstelsels
Large scale pilots en ARF
Digital commons
Open source & Open standards
Government as a Platform (GaaP)
Vergunde stelsels
Steward ownership
.....